



## MUSULMANS I CRISTIANS

La tradició musulmana acostuma a afirmar que L'Alcorà fou entregat al profeta Mahoma íntegre i sense cap barreja d'elements anteriors; molts musulmans consideren que el fet que els cristians tinguin quatre Evangelis mentre ells tenen un únic Llibre sagrat és una prova de la superioritat de la seva fe. Però Mahoma va rebre també altres influències culturals. El seu monoteisme integrà, com passa amb qualsevulla altra religió, elements de les cultures amb què estava en contacte.

Mahoma estructurà la fe musulmana a partir d'elements religiosos anteriors contra els quals es va enfrontar i, especialment, contra les tradicions politeïstes (tot i recollir-ne el culte a la Kaba o pedra negra de La Meca). Sobre el dogma musulmà tingué gran influència la petja del clan jueu Quiraza de Medina (amb qui Mahoma estigué aliat circumstancialment) i alguns cristians de grups orientals (nestorians, monofisites).

L'anunci que Mahoma fa de la nova fe no aboleix les anteriors expressions de la divinitat; simplement, ell considera tant jueus com cristians els antecessors en la revelació. Les "gents del llibre", la Torà jueva i el Nou Testament, representen només revelacions preliminars, i per tant incompletes, que ell vol completar. A l'Alcorà es diu que Jesús havia anunciat l'arribada de Mahoma, però els hebreus posteriorment havien esborrat aquesta frase. Al santuari de La Meca s'exhibeix encara una "petjada" del peu d'Abraham, al costat de la suposada tomba d'Agaar i d'Ismael, personatges dels quals els àrabs es consideren descendents.

Segons la religió musulmana, l'Alcorà és l'últim d'una sèrie de 104 escrits sagrats, dels quals només en resten actualment quatre: el Pentateuc, els Salms, l'Evangelí i el mateix Alcorà. Per això jueus i cristians són també "pobles del Llibre" i mereixen més consideració que altres religions.

Però la comprensió del cristianisme que tenia Mahoma era molt elemental, gairebé caricaturesca. Així, per exemple, segons l'Alcorà, la Santíssima Trinitat era composta per pel Pare, el Fill i Maria, i es confon la Míriam germana de Moisès amb la Mare de Déu. També afirma que l'eucaristia s'instituí fent baixar del cel una taula convenientment parada.

### ABRAHAM, MOISÈS, MARIA I JESÚS VISTOS PER L'ISLAM

Les tres religions monoteïstes atorguen a Abraham un paper central. Si per als jueus Abraham és el "pare d'una multitud" (Gènesi, 17, 5), per als musulmans és "l'amic de Déu" i el pare dels profetes. Per a l'islam, es tracta sobretot, del

fundador de la Kaba de La Meca i el dia de la resurrecció estarà a l'esquerra d'Alà per guiar els autèntics creients envers el paradís.

Moisès (*Mussa*) també apareix a l'Alcorà però bàsicament per testimoniar que els jueus no havien volgut acceptar les lleis divines.

Maria és també considerada verge per l'Islam i a l'Alcorà (sura 21, 19) es recull un episodi de l'Evangelí apòcrif de la infància segons el qual quan Maria estava de part una palmera va ajudar-la fent que caiguessin dàtils per tal que no tingués set.

Jesús és per a l'Islam un autèntic profeta. Fins i tot és l'únic profeta que va néixer d'una Verge. Està escrit a l'Alcorà que: «*el Messies, Jesús, Fill de Maria, és el Profeta de Déu; el seu Verb, que ell insufflà en Maria, és un esperit que prové de Déu*» (IV, 171).

De fet, els autèntics profetes són cinc Noè (triat per Déu per tal de reconstruir la humanitat després del Diluvi), Abraham (l'autèntic profeta, *hanif*, l'únic), Moisès (que va rebre la Torà, tot i que els jueus no el van voler reconèixer), Jesús i, òbviament, Mahoma. Però és una blasfèmia adorar un profeta, que no es pot comparar mai amb el Déu únic. I també és blasfèmia dir que en el Déu únic hi ha una trinitat, com diuen els cristians quan afirmen que Déu és Pare, Fill i Esperit Sant. Jesús no és ni més ni menys que un missatger de Déu i el dia del judici testimoniarà contra els jueus blasfems que el van matar.

## **TOLERÀNCIA I INTOLERÀNCIA**

Mahoma va morir l'any 632, però ja sis anys abans el Califa (és a dir "el successor") Omar havia conquerit Jerusalem –d'aquí neix la tradició segons la qual Mahoma va pujar al cel des de la mesquita d'Al Aqsa a Jerusalem– i el 640 els musulmans van entrar a Egipte. Finalment, l'any 711 els musulmans van travessar l'estret de Gibraltar i s'expandiren per la península i el sud de l'actual França fins que segons la tradició l'any 732, Carles Martel els atura en la batalla dels Camps Catalànics, prop de Poitiers.

Com és obvi, les conquestes militars musulmanes tingueren una traducció religiosa i, amb més o menys dificultats, la població cristiana del sud de la Mediterrània es va convertir o fou anihilada. Encara avui a l'Anuari Pontifici, en què es publiquen els noms de tots els bisbes del món, es distingeix entre "bisbes residents", que estan al capdavant d'una diòcesi realment existent, i "bisbes titulars", que corresponen a diòcesis que es van extingir per l'embranchida musulmana. Per a poder conquerir Egipte, els musulmans van pactar amb un corrent cristià anomenat "monofisita", contra l'altre corrent, anomenat "melquita" i més proper a Bizanci; és per això que a Egipte entre un set i un deu per cent de la població continua essent encara avui cristiana però, amb aquesta excepció, l'islamització fou un procés molt ràpid.

A partir de l'any 1095 comencen una llarga sèrie d'expedicions bèl·liques dels prínceps cristians contra el territori musulmà, les Croades, que duraran diversos segles i fou aleshores que es forjaren els tòpics de la islamofòbia, que presenta el musulmà com a violent i fanàtic, però també com a valent, noble i desinteressat pels diners. Que a Occident existeixi islamofòbia, no hauria de fer oblidar que també l'Islam, malgrat els tòpics, és força intransigent amb la fe cristiana.

A la sura 5ª "La taula parada" es distingeix entre "bons cristians" (els arrians, possiblement) que estan disposats a convertir-se a l'Islam i "mals cristians" que diuen "veritablement, Al·là és el tercer de tres quan de debò no hi ha sinó una divinitat única i si no deixen de dir-ho, sens dubte un càstig dolorós caurà entre els infidels".

Segons l'Alcorà un musulmà que canviï de religió hauria de ser condemnat a mort (la pena està efectivament vigent a Aràbia Saudita, al Pakistan i als països del Golf) i el dret matrimonial permet que un musulmà es pugui casar una "infidel", mentre una dona musulmana té prohibit casar-se amb un cristià o un jueu i els fills han de ser sempre musulmans. Això ha significat un greu entrebanc al diàleg religiós i a la interculturalitat.

Històricament, l'Íslam ha estat una religió tan intolerant, com a mínim, com totes les altres. El cap islàmic Al Mutawakil l'any 845 va ser el primer a obligar els jueus a portar sempre roba de color groc per distingir-los, i des de l'any 900 estava prohibit que les cases de cristians i jueus fossin més altes que les dels musulmans. En els països islàmics, els cristians i musulmans havien de pagar "taxes de protecció" especials (*gaziya*) per a poder practicar la seva religió. Contra el que habitualment es diu, l'Íslam andalús practicà les persecucions contra els cristians amb regularitat: la suposada convivència de les "tres cultures" és un mite.

L'Íslam continua essent una religió d'Estat arreu del món àrab i, per exemple, al Marroc, l'article 16 de la Constitució fa de l'Íslam la religió oficial i l'article 19 defineix el rei com a Comendador dels creients.

Encara avui no hi ha autorització per a posar esglésies cristianes en països àrabs, en molts dels quals només es pot celebrar l'Eucaristia en ambaixades occidentals. Ser cristià impedeix presentar-se a les oposicions per a funcionari de l'Estat a tots els països àrabs, excepte a l'Iraq en temps de Sadam Husein, i en la majoria de països àrabs estan prohibides les escoles confessionals cristianes i la vida en comú dels membres d'ordres religioses catòliques. A això cal afegir el boicot i les agressions que en la vida quotidiana experimenten massa sovint els creients cristians, especialment importants a Egipte i Síria. El necessari diàleg religiós no hauria d'oblidar l'objectivitat d'aquests fets.

**Joan Pau II diu a l'encíclica *Redemptoris missio* nº57:**

***El diàleg no neix d'una tàctica o d'un interès, sinó que és una activitat amb motivacions, exigències i dignitat pròpies; és exigit pel pregon respecte envers tot allò que en l'home ha obrat l'Esperit, que bufa allí on vol.***

***Amb el diàleg l'Església pretén trobar les "llavors de la Paraula", "la llum de la veritat que il·lumina" que es troba en totes les persones i en les tradicions religioses de la humanitat".***